

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ ખાતેની ગુજરાત ઉચ્ચ અદાલતમાં

ફોજદારી અપીલ નં. ૬૫/૨૦૦૪

મંજૂરી અને હસ્તાક્ષર અર્થે :

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી આર.પી. ઢોલરીયા

=====

૧.	૨. શું સ્થાનિક અખબારોના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપવામાં આવે?	
૨.	પત્રકારને જોવા દેવામાં આવે ?	
૩.	શું ન્યાયમૂર્તિ ચુકાદાની વાજબી નકલ જોવા માંગે છે?	

૪. શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈપણ આદેશ અંગે કાયદાના નોંધપાત્ર પ્રશ્નનો સમાવેશ થાય છે?	
--	--

=====

મહેશકુમાર ગોબરદાસ દરજી..... અપીલકર્તા(ઓ)

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય..... સામાવાળા(ઓ)/પ્રતિવાદી (ઓ)

=====

ઉપસ્થિત રહ્યા :

મિસ રજની ડી. શર્મા, અપીલકર્તા (ઓ) નંબર ૧ માટે વકીલ

મિસ મોનાલી ભટ્ટ, વિરોધી (ઓ)/પ્રતિવાદી (ઓ) નંબર ૧ માટે એપ્લિકેશન

=====

કોરમ:માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી આર.પી. ઢોલરીયા

તારીખ:૨૩/૧૧/૨૦૧૬

મૌખિક ચુકાદો

૧. અપીલકર્તાએ દંડ પ્રક્રિયા સંહિતા, ૧૯૭૩ની કલમ ૩૭૪ હેઠળ ૧૯૯૭ના વિશેષ (એસીબી) કેસ નં.૧૦ માં વિદ્ધત વિશેષ ન્યાયાધીશ (એસીબી), (ફાસ્ટ ટ્રેક કોર્ટ), મહેસાણાના ચુકાદા અને દોષિત ઠેરવવાના આદેશ વિરુદ્ધ વર્તમાન અપીલને પસંદ કરી છે.

૨. હાલની અપીલને વેગ આપતી ટૂંકી હકીકતો એ છે કે મહેસૂલ એન્ટ્રી અમલમાં મૂકવાની હતી અને તેથી, ફરિયાદીએ ગ્રામ પંચાયત કચેરીમાં વર્તમાન અપીલકર્તાનો સંપર્ક કર્યો અને ગ્રામ ફોર્મ નંબર ૭ અને ૧૨ની માંગ કરી. એવો આક્ષેપ કરવામાં આવે છે કે અપીલકર્તાએ આ હેતુ માટે રૂ.૩૦૦૦ માંગ્યું હતું અને તે જ ફરિયાદી દ્વારા ચૂકવવામાં આવ્યું છે. એવો આક્ષેપ કરવામાં આવે છે કે ઓગસ્ટ ૧૯૯૬માં જ્યારે ફરિયાદીએ અપીલકર્તા પાસેથી ગ્રામ ફોર્મ નંબર ૭ અને ૧૨ની માંગ કરી હતી, જેના માટે અપીલકર્તાએ રૂ.૧૦,૦૦૦/- ની માંગ કરી હતી, જે પણ આપવામાં આવી હતી અને ત્યારબાદ પણ જમીનના માલિક માટે રૂ.૭૦,૦૦૦/- ની માંગ કરવામાં આવી હતી, જે પણ ફરિયાદી દ્વારા ચૂકવવામાં આવી છે. એવો આક્ષેપ કરવામાં આવે છે કે ફરિયાદી એસટી બસ ડેપો ખાતે અપીલકર્તાને મળ્યો હતો અને ફરિયાદીને ગામનું ફોર્મ નંબર ૭ અને ૧૨ આપવામાં આવ્યું હતું જે જૂનું હતું. એવો આક્ષેપ કરવામાં આવે છે કે ૧૦.૨.૧૯૯૭ પર ફરિયાદી અપીલકર્તાને મળ્યો હતો અને ગામનું ફોર્મ નંબર ૭ અને ૧૨, જમીન ખાતાની પુસ્તિકા અને ગામનું નવું ફોર્મ નંબર ૭ અને ૧૨ માંગ્યું હતું, તે સમયે અપીલકર્તાએ રૂ.૧૦૦૦-માંગ કરી હતી. એવો આક્ષેપ કરવામાં આવે છે કે ફરિયાદી અપીલકર્તા આરોપીને કોઈ રકમ આપવા માંગતો ન હોવાથી, ફરિયાદીએ ૧૫.૨.૧૯૯૭ પર એસીબી કચેરીનો સંપર્ક કર્યો હતો અને

જાળ ગોઠવવામાં આવી હતી. જેથી આરોપી સામે ફરિયાદ દાખલ કરવામાં આવી હતી.

૩. ફરિયાદના અનુસરણમાં તપાસ અધિકારીએ તપાસ હાથ ધરી હતી અને અપીલકર્તા આરોપી સામે આરોપપત્ર દાખલ કર્યું હતું. આરોપી સામે આરોપ નક્કી કરવામાં આવ્યો હતો. આરોપીએ આરોપમાં દોષિત ન હોવાનો દાવો કર્યો હતો અને દાવો કર્યો હતો કે તેની સામે કેસ ચલાવવામાં આવશે.

૩.૧ અપરાધને ઘરે લાવવા માટે, ફરિયાદી પક્ષે સાક્ષીઓની તપાસ કરી છે અને દસ્તાવેજી પુરાવા પણ રજૂ કર્યા છે.

૩.૨ સુનાવણીના અંતે, સી. આર. પી. સી. ની કલમ ૩૧૩ હેઠળ આરોપીનું નિવેદન નોંધ્યા પછી અને ફરિયાદી પક્ષ અને બચાવ પક્ષ વતી દલીલો સાંભળ્યા પછી, વિદ્વત ટ્રાયલ કોર્ટે ઉપર જણાવ્યા મુજબ ચુકાદો અને આદેશ આપ્યો હતો.

૪. તેનાથી વ્યથિત હોવાને કારણે, અપીલકર્તાએ આ અદાલત સમક્ષ ઉપરોક્ત ફોજદારી અપીલને પ્રાધાન્ય આપ્યું છે.

૫. વર્તમાન અપીલને પ્રાધાન્ય આપીને, અપીલકર્તાએ મુખ્યત્વે દલીલ કરી છે કે વિદ્વત ટ્રાયલ કોર્ટ રેકૉર્ડ પરના પુરાવાની પ્રશંસા કરવામાં નિષ્ફળ રહી છે અને દોષિત ઠેરવવાના આદેશને ખોટી રીતે રેકૉર્ડ કર્યો છે. વધુમાં એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે વિદ્વત ટ્રાયલ જજે તેના યોગ્ય પરિપ્રેક્ષ્યમાં રેકૉર્ડ પરના પુરાવાની પ્રશંસા કરી નથી અને હકીકતમાં, અત્યાર સુધી પુરાવાની કોઈ પ્રશંસા કરવામાં આવી નથી અને તેથી, વિવાદિત ચુકાદા અને દોષિત ઠેરવવાના આદેશને ઉલટાવી દેવાની જરૂર છે.

૬. સુશ્રી રાજાણી શર્મા, અપીલકર્તાના વિદ્વાન વકીલે દલીલ કરી છે કે ફરિયાદીએ પોતે ફરિયાદી પક્ષના કેસને ટેકો આપ્યો નથી. તેણીએ રજૂઆત કરી છે કે કોસ એક્ઝામિનેશનમાં, ફરિયાદીએ સ્વીકાર્યું છે કે તેની પાસેથી કોઈ માંગ કરવામાં આવી ન હતી અને તે જ પુરાવા પીડબ્લ્યુ ૨ ના મુખમાંથી પણ આવી રહ્યા છે, જે પંચ નંબર ૧ હતા, જેમણે ફરિયાદી અને આરોપી વચ્ચેની વાતચીત જોવાની તેમજ સાંભળવાની જરૂર હતી. તેણીએ રજૂઆત કરી હતી કે ઉપરોક્ત સાક્ષીએ સ્પષ્ટપણે અને સ્પષ્ટ રીતે સ્વીકાર્યું છે કે જોકે ફરિયાદીએ લાંચ આપવાની રકમ આપવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો, જેનો અપીલકર્તા આરોપીએ જવાબ આપ્યો ન હતો અને તેથી, ફરિયાદીએ પોતાની મરજીથી રૂ. ૧૦૦૦- અપીલકર્તાના હાથમાં મૂક્યો હતો અને ત્યારબાદ પણ ફરિયાદીએ તેને ગણવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો, પરંતુ આરોપીએ તેને ગણ્યો ન હતો અને લીધો ન હતો. તેમણે

રજૂઆત કરી હતી કે ત્યારબાદ ફરિયાદીએ અવાજ ઉઠાવ્યો હતો અને તેથી ટ્રેપ ટીમ ત્યાં પહોંચી હતી અને દૂષિત ચલણી નોટો જપ્ત કરી હતી.તેથી, તેણીએ રજૂઆત કરી હતી કે પુરાવાના ઉપરોક્ત સ્વરૂપને ધ્યાનમાં રાખીને, માંગ અને સ્વીકૃતિના સંદર્ભમાં મહત્વપૂર્ણ ઘટકો સ્થાપિત નથી.તેણીએ વધુમાં દલીલ કરી હતી કે ફરિયાદી પક્ષના કેસ મુજબ, ફરિયાદીને ફરિયાદકર્તાની જમીન સંબંધિત ગ્રામ ફોર્મ નંબર ૭ અને ૧૨ તેમજ એકાઉન્ટ બુકનો નવો સારાંશ જારી કરવા માટે અપીલકર્તા દ્વારા ગેરકાયદેસર વળતર તરીકે રૂ.૧૦૦૦ ચૂકવવા માટે કહેવામાં આવ્યું હતું, પરંતુ રેકૉર્ડ અને કાર્યવાહીમાંથી પસાર થતાં, તેણીએ આ કોર્ટનું ધ્યાન દોર્યું છે કે માંગવામાં આવેલી ગેરકાયદેસર વળતરના પ્રકાશમાં ન તો જૂના કે નવા મહેસૂલ રેકૉર્ડને સોંપવામાં આવ્યા છે અને ટ્રાયલ દરમિયાન પુરાવા તરીકે રેકૉર્ડ પર લાવવામાં આવ્યા છે અને તેની ગેરહાજરીમાં, અપીલકર્તા દ્વારા કથિત રીતે માંગ સાબિત થઈ નથી અને પરિણામે, ત્યાં કોઈપણ પુનઃપ્રાપ્તિ, જો કોઈ હોય તો, અર્થહીન બની જશે.છેલ્લે, સુશ્રી શર્મા એ આ અદાલતને વર્તમાન અપીલને મંજૂરી આપવા વિનંતી કરી.

૭. બીજી બાજુ, સુશ્રી મોનાલી ભટ્ટ, વિદ્વાન એપીએ વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલા ચુકાદાને ટેકો આપ્યો છે.તેણીએ આ અદાલતને સમગ્ર રેકૉર્ડ અને કાર્યવાહી અને રેકૉર્ડ પરના ભૌતિક સાક્ષીઓના પુરાવા દ્વારા લઈ ગઈ છે અને દલીલ કરી છે કે જ્યારે ફરિયાદીએ પોતે જુબાની આપી છે કે ૧૦.૨.૧૯૯૭

માંગ પર ઉઠાવવામાં આવી હતી અને તેથી તેણે ફરિયાદ દાખલ કરી હતી અને તેના પરિણામે, ફરિયાદી ટ્રેપ ટીમ સાથે રવિવારે અપીલકર્તા આરોપી દ્વારા સૂચવ્યા મુજબ આરોપીના ઘરે ગઈ હતી અને તેથી, જ્યારે આવી રકમ વસૂલવામાં આવે છે અને જ્યાં સુધી અપીલકર્તાની વાત છે ત્યાં સુધી એન્થ્રેસીન પાવડરના સંકેતો પણ પોઝિટિવ સાબિત થયા હતા.તેથી તેણીએ રજૂઆત કરી હતી કે માંગ તેમજ સ્વીકૃતિ સાબિત થઈ હતી અને તેથી, વિદ્વત ટ્રાયલ કોર્ટે રેકૉર્ડ પરના પુરાવાની યોગ્ય રીતે પ્રશંસા કરી છે.તેણીએ વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે ફરિયાદી અને પંચ નંબર ૧ નો પુરાવો માંગ અને સ્વીકૃતિના સંદર્ભમાં એકરૂપ છે અને તેથી, ફરિયાદી પક્ષે અપીલકર્તા આરોપી સામેનો કેસ સાબિત કર્યો છે.તેણીએ દલીલ કરી છે કે વિદ્વત ટ્રાયલ કોર્ટે અપીલકર્તાને દોષિત ઠેરવવા માટે રેકૉર્ડ પરના પુરાવાના આધારે પૂરતા કારણો નોંધ્યા છે અને માંગ, સ્વીકૃતિ અને વસૂલાતના સંદર્ભમાં ઘટકો કાયદા અનુસાર સાબિત થાય છે અને તેથી, આ અદાલતે વિદ્વત ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા નોંધાયેલા તારણોને ખતેલ પહોંચાડવી જોઈએ નહીં.

૮. આ અદાલતે સુશ્રી રાજાણી શર્મા, અપીલકર્તાના વિદ્વાન વકીલ અને સુશ્રી ભટ્ટ, સામાવાળા રાજ્ય માટે શીખ્યા એપને સાંભળ્યું છે.

૯. આ અદાલતે વિદ્વત ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલા વિવાદિત ચુકાદા તેમજ પેપર બુકની પ્રકૃતિમાં રેકૉર્ડ પરના પુરાવાઓનું ઝીણવટપૂર્વક નિરીક્ષણ કર્યું છે. ફરિયાદી પક્ષના નિવેદન અનુસાર, અપીલકર્તા આરોપી તાલુકા કડી, જિલ્લા મહેસાણાના વડાલી ગામની તલાટી-કમ-મંત્રી તરીકે સેવા આપતો હતો, જ્યારે ફરિયાદી વિષ્ણુપુરી વડજ ગામની રહેવાસી હતી અને તે ઉપરોક્ત ગામની સર્વે નંડ.૭૮૧ અને ૭૮૬ની કૃષિ જમીન ખરીદવામાં રસ ધરાવતી હતી અને તે માટે તેણે રૂ.૮૦,૦૦૦/- ની મૂલ્યવાન વિચારણા માટે મૂળ માલિકો પાસેથી ૧૪.૮.૧૯૯૫ પર વેચાણ ખતનો અમલ કરાવ્યો હતો અને ત્યારબાદ ઉપરોક્ત દસ્તાવેજનો અમલ કરવામાં આવ્યો હોવા છતાં, મહેસૂલ રેકૉર્ડમાં નામનું પરિવર્તન કરવામાં આવ્યું ન હતું અને તેના પરિણામે. ગ્રામ ફોર્મ નંબર ૭ અને ૧૨,૮-એ તેમજ અન્ય દસ્તાવેજોની નવી મહેસૂલ એન્ટ્રીઓ સોંપવામાં આવી ન હતી અને તેથી, ફરિયાદીએ તે મેળવવા માટે તલાટી-કમ-મંત્રીનો સંપર્ક કર્યો હતો, જેના માટે અપીલકર્તા આરોપીએ રૂ.૧૦૦૦ માંગ્યું હતું અને ફરિયાદીને રવિવારે ૧૬.૨.૧૯૯૭ પર તેના ઘરે આવવાનો નિર્દેશ આપ્યો હતો. તેથી, ફરિયાદીએ જાળની વ્યવસ્થા અનુસાર પંચ નંબર ૧ સાથે અપીલકર્તાના ઘરની મુલાકાત લીધી અને પછી ફરિયાદીએ રૂ.૧૦૦૦ અપીલકર્તાને સોંપી દીધી-જે અપીલકર્તાની ખાટમાંથી મળી આવી હતી અને ત્યારબાદ દૂષિત ચલણી નોટો પર અતિ-હિંસક લેમ્પ ટેસ્ટ, અપીલકર્તાના હાથ તેમજ બેડશીટ પોઝિટિવ

હોવાનું જાણવા મળ્યું હતું અને છટકું સફળ હોવાનું જાણવા મળ્યું હતું, અને આમ અપીલકર્તાએ આરોપ મુજબ ગુનો કર્યો હતો.

૧૦. પીડબ્લ્યુ ૧-વિષ્ણુપુરી કછરાપુરીની આંફ-૧૨ પર તપાસ કરવામાં આવી છે.સાક્ષીએ જુબાની આપી છે કે તે જમીન ધરાવતા સર્વે નંડ.૭૮૧ અને ૭૮૬ ને રૂ.૮૦,૦૦૦/- ના વેચાણ માટે ખરીદવા માંગતો હતો અને તેને ૧૪.૮.૧૯૯૫ પર નોંધાયેલા વેચાણ દસ્તાવેજમાં ચલાવવામાં આવ્યો હતો.સાક્ષીએ જુબાની આપી છે કે અપીલકર્તા આરોપીએ મહેસૂલ રેકૉર્ડ પૂરા પાડવા માટે રૂ.૧૦૦૦ ની માંગ કરી હતી, પરંતુ તે રૂ.૧૦૦૦ આપવા માંગતો ન હોવાથી તેણે લાંચ માટે એસીબી ઓફિસનો સંપર્ક કર્યો અને ફરિયાદ નોંધાવી હતી.સાક્ષીએ જુબાની આપી છે કે ત્યારબાદ જાળ ગોઠવવામાં આવી હતી અને સંમતિ મુજબ સાક્ષી પંચ નંબર ૧ સાથે અપીલકર્તાના ઘરે ગયો હતો.સાક્ષીએ જુબાની આપી છે કે અપીલકર્તાએ તેને માંગ મુજબ મહેસૂલ રેકૉર્ડ આપ્યો છે અને ૧૪.૨.૧૯૯૭ ની વાત વિશે પણ પૂછ્યું છે, પરંતુ અપીલકર્તાએ જવાબ આપ્યો નથી.સાક્ષીએ જુબાની આપી છે કે ત્યારબાદ સાક્ષીએ રૂ.૧૦૦ ની દસ ચલણી નોટો અપીલકર્તાના હાથમાં મૂકી છે, જે તેણે સ્વીકારી હતી અને તેને ખાટ પર મૂકી હતી અને ત્યારબાદ અવાજ ઉઠાવતા દરોડા પાડતા પક્ષના સભ્યો આવ્યા, પંચનામા દોર્યા અને જરૂરી પ્રક્રિયા હાથ ધરી હતી.કોસ એક્ઝામિનેશનમાં, સાક્ષીએ સ્વીકાર્યું છે કે અપીલકર્તા આરોપીએ ૧૦.૨.૧૯૯૭ પર રૂ.૧૦૦૦ ની રકમની

માંગ કરી નથી અને જો ફરિયાદમાં જણાવવામાં આવ્યું હોય તો તે ખોટું છે.સાક્ષીએ સ્વીકાર્યું છે કે ૧૯૯૫માં તેના દ્વારા ખરીદવામાં આવેલી જમીનના મહેસૂલ રેકૉર્ડમાં એન્ટ્રીઓમાં ફેરફાર કરવામાં આવ્યા છે.સાક્ષીએ એ પણ સ્વીકાર્યું છે કે જાળના દિવસે અપીલકર્તાએ તેની પાસેથી કોઈ રકમની માંગણી કરી નથી.સાક્ષીએ સ્વીકાર્યું છે કે વેચાણનો કરાર ૨૭.૯.૧૯૯૫ પર અમલમાં મૂકવામાં આવ્યો છે અને વેચાણ ખત માટેની પરિવર્તન એન્ટ્રી મહેસૂલ રેકૉર્ડમાં દાખલ કરવામાં આવી છે જે ૩૦.૯.૧૯૯૫ પર પ્રમાણિત થઈ છે અને આવક ચૂકવી છે.

૧૧. પીડબ્લ્યુ ૨-નૂર મોહમ્મદ અંબાલાલ શેખની આંક-૧૬ પર તપાસ કરવામાં આવી છે.સાક્ષીએ જુબાની આપી છે કે તેઓ ૧૯૯૭માં સરકારી કાર્યાલયમાં જુનિયર કલર્ક તરીકે સેવા આપી રહ્યા હતા અને તેમને એ. સી. બી. કાર્યાલય દ્વારા પંચ બનવાનું કહેવામાં આવ્યું હતું અને તે મુજબ તેઓ સંમત થયા હતા.સાક્ષીએ જુબાની આપી છે કે તેને જાળની સમગ્ર પ્રક્રિયા સમજાવવામાં આવી હતી અને તેણે ફરિયાદી અને અપીલકર્તા આરોપી વચ્ચેની વાતચીત સાંભળવી જરૂરી હતી.સાક્ષીએ જુબાની આપી છે કે ફરિયાદીએ અપીલકર્તાને રકમના વ્યવહાર વિશે પૂછ્યું છે, પરંતુ અપીલકર્તાએ તેનો જવાબ આપ્યો નથી અને ત્યારબાદ ફરિયાદીએ તેના શર્ટના ખિસ્સામાંથી પૈસા બહાર કાઢ્યા અને અપીલકર્તાના હાથમાં મૂક્યા, પરંતુ તેણે તે ખાટ પર મૂકી દીધા.તે સમયે,

ફરિયાદીએ ફરિયાદીને તેની ગણતરી કરવાનું કહ્યું હતું, પરંતુ અપીલકર્તાએ તેની ગણતરી કરી નહોતી.કોસ એક્ઝામિનેશનમાં સાક્ષીએ સ્વીકાર્યું છે કે અપીલકર્તાએ તેની હાજરીમાં ફરિયાદી પાસેથી કોઈ રકમની માંગ કરી નથી, પરંતુ ફરિયાદીએ પોતે અપીલકર્તાના હાથમાં રકમ મૂકી છે.સાક્ષીએ સ્વીકાર્યું છે કે જોકે ફરિયાદીએ અપીલકર્તાને ઉપરોક્ત રકમ ગણવાનું કહ્યું હતું, પરંતુ અપીલકર્તાએ તે ગણ્યું ન હતું.

૧૨. પીડબ્લ્યુ ૩-અંબાલાલ ડુંગરસિંહ સરાનિયાની Exh.૨૦ પર તપાસ કરવામાં આવી છે.સાક્ષી એ. સી. બી., અમદાવાદ ખાતે પોલીસ ઇન્સ્પેક્ટર તરીકે ફરજ બજાવતો હતો અને તેણે ૧૫.૨.૧૯૯૭ પર ફરિયાદ નોંધી હતી.સાક્ષીએ જુબાની આપી છે કે તેણે ટેપની વ્યવસ્થા કરી હતી અને તેણે જુબાનીમાં વિગતો આપી છે કે કેવી રીતે જાળ સફળતાપૂર્વક ગોઠવવામાં આવી હતી, તપાસ હાથ ધરવામાં આવી હતી અને તપાસ પૂર્ણ થયા પછી તેણે આરોપપત્ર દાખલ કર્યું છે.કોસ એક્ઝામિનેશનમાં, સાક્ષીએ સ્વીકાર્યું છે કે તેણે અપીલકર્તા દ્વારા મહેસૂલ રેકૉર્ડ સંબંધિત કામ પૂર્ણ થયું હતું કે નહીં તે અંગે પૂછપરછ કરી નથી.સાક્ષીએ એ પણ સ્વીકાર્યું છે કે તેની પૂછપરછમાં પંચ નંબર ૧ એ જવાબ આપ્યો છે કે અપીલકર્તા આરોપીએ ફસાવાના સમયે ફરિયાદી પાસેથી લાંચ માંગી ન હતી.સાક્ષીએ એ પણ સ્વીકાર્યું છે કે ફરિયાદી દ્વારા

અપીલકર્તા આરોપી પાસેથી માંગવામાં આવેલા દસ્તાવેજો હકીકતમાં તાજા હતા કે નહીં તેની તેણે બિલકુલ તપાસ કરી નથી.

૧૩. આ તબક્કે, એ.સુબૈર વિરુદ્ધ કેરળ રાજ્ય, (૨૦૦૯) ૬ એસસીસી ૫૮૭ માં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણયનો સંદર્ભ આપવો ફળદાયી રહેશે:(૨૦૦૯ એ. આઈ. આર. એસ. સી. ૬બલ્યુ. ૩૯૯૪) એ કાયદાની કલમ ૭ અને ૧૩ (૧) (ડી) ના વૈધાનિક પ્રિસ્ક્રિપ્શનના ઉદ્દેશ્ય પર ધ્યાન આપતા ચુકાદો આપ્યો હતો કે ફરિયાદી પક્ષે અન્ય કોઈપણ ફોજદારી ગુનાની જેમ વાજબી શંકાથી આગળ આરોપ સાબિત કરવો પડશે અને આરોપીઓને નિર્દોષ ગણવા જોઈએ, જ્યાં સુધી તે માંગના યોગ્ય પુરાવા અને ગેરકાયદેસર સંતોષની સ્વીકૃતિ દ્વારા સ્થાપિત ન થાય, જે દોષિત ઠેરવવા માટે જરૂરી મહત્વપૂર્ણ ઘટકો છે.

૧૪. કેરળ રાજ્યમાં અને અન્ય વિરુદ્ધ સી.પી.રાવ (૨૦૧૧) ૬ એસસીસી ૪૫૦:(એ. આઈ. આર. ૨૦૧૨ એસ. સી. (સપ્લિમેન્ટ) ૩૯૩), માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે સમાન ગુનાઓ સામે તેના અગાઉના કહેવતને પુનરાવર્તિત કરતા જણાવ્યું હતું કે માત્ર વસૂલાત પોતે જ આરોપી સામેના આરોપને સાબિત કરશે નહીં અને લાંચની ચુકવણીને સાબિત કરવા અથવા આરોપીએ સ્વેચ્છાએ

પૈસા સ્વીકાર્યા હતા તે બતાવવા માટે કોઈ પુરાવાની ગેરહાજરીમાં, તેને લાંચ તરીકે જાણીને, દોષિત ઠેરવી શકાતો નથી.

૧૫. કાયદાની કલમ ૭ અને ૧૩ની અનિવાર્ય પૂર્વ-જરૂરિયાતોને સમજવા માટે માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા તાજેતરમાં કરવામાં આવેલા નિવેદનમાં (એ. આઈ. ડી. ૧૭ (એ. આઈ. આર. ૨૦૧૪ એસ. સી. (સપ) ૧૮૩૭) (ઉપરોક્ત) માં સ્પષ્ટ શબ્દોમાં રેખાંકિત કરવામાં આવ્યું છે કે, માંગના પુરાવા વિના આરોપી પાસેથી ચલણી નોટો રાખવાથી અને તેની વસૂલાત કરવાથી કાયદાની કલમ ૭ તેમજ ૧૩ (૧) (ડી) (આઈ) અને (૨) હેઠળ ગુનો સ્થાપિત થશે નહીં. એવું સૂચન કરવામાં આવ્યું છે કે ગેરકાયદેસર સંતોષની માંગના કોઈ પુરાવાની ગેરહાજરીમાં, કોઈ મૂલ્યવાન વસ્તુ અથવા આર્થિક લાભ મેળવવા માટે ભ્રષ્ટ્ર અથવા ગેરકાયદેસર માધ્યમોનો ઉપયોગ અથવા જાહેર સેવક તરીકે પદનો દુરુપયોગ સાબિત કરી શકાતો નથી.આમ, માંગનો પુરાવો એ કાયદાની કલમ ૭ અને ૧૩ હેઠળ ગુના માટે અનિવાર્ય અનિવાર્યતા અને વ્યાપક આદેશ હોવાનું માનવામાં આવ્યું છે. કાયદાની કલમ ૨૦, જે તેમાં કલ્પના કરવામાં આવી છે તે મુજબની ધારણાને મંજૂરી આપે છે, એવું માનવામાં આવ્યું છે કે જ્યારે તે માત્ર કલમ ૭ હેઠળના ગુના માટે જ વિસ્તારી શકાય છે અને કાયદાની કલમ ૧૩ (૧) (ડી) (i) અને (ii) હેઠળના ગુનાઓ માટે નહીં, તે કોઈ પણ સત્તાવાર કાર્ય કરવા અથવા ન કરવા માટે ગેરકાયદેસર લાભ સ્વીકારવાના પુરાવા પર પણ

આકસ્મિક છે.ગેરકાયદેસર સંતોષ સ્વીકારવાના આવા પુરાવા પર ભાર મૂકવામાં આવ્યો હતો, જો માંગનો પુરાવો હોય તો જ તે અનુસરવામાં આવી શકે છે.સ્વયંસિદ્ધ રીતે, એવું માનવામાં આવ્યું હતું કે માંગના પુરાવાની ગેરહાજરીમાં, કાયદાની કલમ ૨૦ હેઠળ આવી કાનૂની ધારણા પણ ઊભી થશે નહીં.

૧૬. વર્તમાન કેસમાં, આ અદાલતે વિદ્યત ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલા ચુકાદા અને સજાની પુષ્ટિ કરવા માટે વાજબી શંકાની બહાર યોગ્ય, વિશ્વસનીય અને નક્કર પુરાવા છે કે કેમ તે નક્કી કરવા માટે પુરાવાની તપાસ કરવી જરૂરી છે.જો રેકૉર્ડ પર આવા કોઈ પુરાવા ન હોય, તો તે ઘટનામાં દોષિત ઠેરવી શકાતો નથી કારણ કે વાજબી શંકાથી આગળ તેના કેસને સાબિત કરવાની જવાબદારી ફરિયાદી પક્ષ પર છે.

૧૭. ઉપરોક્ત તથ્યાત્મક તેમજ કાનૂની સ્થિતિની પૃષ્ઠભૂમિમાં અને ફરિયાદીના રેકૉર્ડ પરના પુરાવાના એકંદર વિશ્લેષણ પર, એવું લાગે છે કે અપીલકર્તા આરોપીએ કૃષિ જમીનના વેચાણના સંદર્ભમાં વ્યવહારમાં પોતાની જાતને સામેલ કરી છે અને તેણે મૂળ વિક્રેતા પાસેથી વેચાણ દ્વારા જમીન ફરિયાદીને ટ્રાન્સફર કરવામાં મહત્વની ભૂમિકા ભજવી હતી અને વેચાણ કિંમત અને અમુક હતાઓ સોંપવા અંગે વિવાદ હતો અને તેથી ફરિયાદમાં વર્ણવ્યા મુજબ, અગાઉ ત્રણ વ્યવહારો થયા હતા જેમાં ફરિયાદીએ રૂ.૩૦,૦૦૦, રૂ.૪૦,૦૦૦ અને

રૂ.૩૦૦૦-ના હમ્માં રકમ સોંપી હતી. અને તે પછી આ ચોથી માંગ હતી જેને ગેરકાયદેસર સંતુષ્ટિ કહેવામાં આવી છે.જ્યાં સુધી છેલ્લા વ્યવહારની વાત છે જેના માટે ફરિયાદી દ્વારા ફરિયાદ કરવામાં આવી છે, ત્યાં સુધી ફરિયાદીએ જાતે પેપર બુકના પાનું ૬૦ પર જુબાની આપી છે કે જ્યારે તે પંચ નંબર ૧ સાથે પહોંચ્યો ત્યારે તે સમયે આરોપી હાજર નહોતો અને તેની માતાએ તેમને રૂમમાં બેસવાનું કહ્યું અને ત્યારબાદ અપીલકર્તા આરોપી આવ્યો; પ્રારંભિક વાતચીત પછી, જ્યારે ફરિયાદીએ મહેસૂલ રેકૉર્ડની નકલ માંગી, ત્યારે આરોપીએ દસ્તાવેજો પહોંચાડ્યા અને ત્યારબાદ ઉપરોક્ત દસ્તાવેજો જોઈને ખાતાનો નંબર દાખલ કરવામાં આવ્યો ન હતો જે તેની હાજરીમાં એકાઉન્ટ નં.૫૬૩ તરીકે દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો અને ત્યારબાદ ફરિયાદીએ <ID ૧ની દસ ચલણી નોટો સોંપી હતી. ૨>-દરેક જે અપીલકર્તાએ સ્વીકાર્યું હતું અને ત્યારબાદ ફરિયાદી બહાર ગયો હતો અને દરોડા પાડતા પક્ષના સભ્યોને ચેતવણી આપી હતી; દરોડા પાડતા પક્ષના અન્ય સભ્યો આવ્યા હતા, શોધ અને જપ્તી કરવામાં આવી હતી.કોસ એક્ઝામિનેશનમાં, ફરિયાદીએ સ્પષ્ટપણે અને સ્પષ્ટ રીતે સ્વીકાર્યું છે કે મહેસૂલ એન્ટ્રીઓ સપ્ટેમ્બર ૧૯૯૫ માં પહેલેથી જ લાગુ કરવામાં આવી હતી અને તે પણ પ્રમાણિત કરવામાં આવી હતી.ફરિયાદીએ એ પણ સ્વીકાર્યું છે કે જાળના દિવસે આરોપીએ નવા મહેસૂલ રેકૉર્ડના સંદર્ભમાં રૂ.૧૦૦૦ માંગ્યું નથી.ફરિયાદીએ એ પણ સ્વીકાર્યું છે કે ફરિયાદ દાખલ કરતા પહેલા એન્ટ્રીઓ

દાખલ કરવામાં આવી હતી અને તે સરકારને મહેસૂલ પણ ચૂકવી રહ્યો હતો અને તેની રસીદો પણ તેના નામે મેળવી રહ્યો હતો.

૧૮. આ જ પંચનો પુરાવો છે જેને જાળનો પ્રસંગ સાંભળવો અને જોવો જરૂરી હતો.પોતાની જુઝાનીમાં પંચે સ્પષ્ટ અને સ્પષ્ટ રીતે જણાવ્યું છે કે જાળના દિવસે, ફરિયાદીએ અપીલ કરનાર આરોપીને પૂછ્યું હોવા છતાં અપીલ કરનાર આરોપીએ ફરિયાદી પાસેથી કંઈપણ માંગ્યું ન હતું.કોસ એક્ઝામિનેશનમાં પંચ સાક્ષીએ સ્વીકાર્યું છે કે અપીલ કરનાર આરોપીએ રકમની માંગ કરી ન હતી, તેમ છતાં ફરિયાદીએ રકમ આપી હતી અને ત્યારબાદ તેણે તેને ગણવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો, જેની અપીલ કરનાર આરોપીએ પણ અવગણના કરી હતી અને ઉપરોક્ત રકમ ખાટલા પર પડી હતી.

૧૯. વર્તમાન કેસમાં ફરિયાદી અને પંચ સાક્ષી મુખ્ય સાક્ષી છે જેમના પુરાવા ખૂબ જ નિર્ણાયક છે.પુરાવાના ઉપરોક્ત સ્વરૂપને ધ્યાનમાં રાખીને, માંગ અને સ્વીકૃતિના સંદર્ભમાં હકીકત સાબિત થતી નથી.અન્યથા પણ, રેકૉર્ડના અવલોકન પર, તે સૂચવે છે કે ફરિયાદી પક્ષે ફરિયાદીના ખિસ્સામાંથી વસૂલવામાં આવેલા મહેસૂલ રેકૉર્ડને રેકૉર્ડ પર લાવ્યા નથી, જે જૂના મહેસૂલ રેકૉર્ડ હતા તેમજ અન્ય કેટલાક દસ્તાવેજો પણ હતા, જે જાળના સમયે અપીલકર્તાના આરોપીના ઘરમાંથી જપ્ત કરવામાં આવ્યા હતા.તેની ગેરહાજરીમાં, તે ખૂબ જ

વર્તમાન અપીલકર્તા દ્વારા નવા મહેસૂલ રેકૉર્ડ પૂરા પાડવા માટે માંગ કરવામાં આવી હતી તે હકીકતના સંદર્ભમાં ફરિયાદી પક્ષના સમગ્ર કેસ પર વિશ્વાસ કરવો મુશ્કેલ છે.તેનાથી વિપરીત, રેકૉર્ડ અને કાર્યવાહીમાંથી પસાર થવા પર, ખાસ કરીને, યાદી Exh.૧૦ સાથે દસ્તાવેજોની સૂચિ જે સુનાવણીના સમયે રજૂ કરવામાં આવી હતી જેમાં જમી મેમો તેમજ દસ્તાવેજો જે આંક ખાતે પ્રદર્શિત કરવામાં આવ્યા હતા.૧૮ અને ૧૯, એવું લાગે છે કે તે જ ઝેરોક્સ નકલો છે અને દસ્તાવેજો દરોડાની તારીખ પહેલાંની તારીખ જાહેર કરી રહ્યા છે.૧૯૯૬-૧૯૯૬ માં પણ, વર્તમાન ફરિયાદીનું નામ ગામ નંબર ૭ અને ૧૨ માં રૂપાંતરિત કરવામાં આવ્યું હતું અને તે એ પણ સૂચવે છે કે ફરિયાદીએ વર્ષ ૧૯૯૫-૧૯૯૬માં પાકની ખેતી કરી હતી.

૨૦. રેકૉર્ડ પરના પુરાવાને ધ્યાનમાં લેતા, એવું લાગે છે કે વેચાણ વ્યવહાર વર્ષ ૧૯૯૫-૧૯૯૬ માં થયો છે અને ફરિયાદ વર્ષ ૧૯૯૭ માં દાખલ કરવામાં આવી હતી, એટલે કે લગભગ બે વર્ષ પછી અને વચગાળાના સમયગાળામાં, આવક રેકૉર્ડ એટલે કે ગામ ફોર્મ નંબર ૭ અને ૧૨ માં એન્ટ્રીઓ દાખલ કરવામાં આવી છે અને તેથી, અપીલકર્તા આરોપી દ્વારા રૂ.૧૦૦૦ માટે કરવામાં આવેલી માંગ-મહેસૂલ રેકૉર્ડની નવી નકલ પૂરી પાડવા માટે રેકૉર્ડ પરના પુરાવાથી સ્થાપિત નથી.મામલાના આ ઢ્રષ્ટિકોણમાં, ફરિયાદી પક્ષ માંગ અને સ્વીકૃતિના સંદર્ભમાં મહત્વપૂર્ણ ઘટકો સાબિત કરવામાં ખરાબ રીતે નિષ્ફળ ગયો છે અને તેથી,

ચુકાદો અને આદેશ દોષિત ઠેરવવા માટે આ અદાલત દ્વારા હસ્તક્ષેપની જરૂર છે.તેથી, ઉપર જણાવ્યા મુજબ, આરોપી દ્વારા આવા તમામ કૃત્યોને સાબિત કરવા માટે ચોક્કસ અને નિર્ણાયક પુરાવાની ગેરહાજરીમાં, વિદ્વાન ટ્રાયલ જજ દ્વારા નોંધાયેલી સજા ટકાઉ નથી.

૨૧. ઉપર નોંધાયેલા કારણોસર, અપીલ સફળ થાય છે.વિશેષ ન્યાયાધીશ (એ. સી. બી.), (ફાસ્ટ ટ્રેક કોર્ટ), મેહસાણા દ્વારા ૧૯૯૭ના વિશેષ (એ. સી. બી.) કેસ નં.૧૦ માં પસાર કરવામાં આવેલા વિવાદિત ચુકાદા અને આદેશને રદ કરવામાં આવે છે અને રદ કરવામાં આવે છે.અપીલકર્તાને તેની સામે લગાવવામાં આવેલા આરોપોમાંથી મુક્ત કરવામાં આવે છે.જામીન બોન્ડ, જો કોઈ હોય તો, રદ કરવામાં આવે છે.આર એન્ડ પી ને તાત્કાલિક ટ્રાયલ કોર્ટમાં પાછા મોકલવામાં આવે.

(આર.પી. ઢોલરીયા, ન્યાયમુર્તિ.)

વિષય:—આ ચુકાદો ભ્રષ્ટાચાર નિવારણ અધિનિયમ હેઠળ લાંચની માંગણી અને સ્વીકૃતિના પૂરતા પુરાવાના અભાવે તલાટી-કમ-મંત્રીને નિર્દોષ છોડી મુકવા અને દોષિત ઠેરવતા નીચલી અદાલતના હુકમને રદ કરવા સંબંધિત છે.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: *The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.*